

ONEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

21. juni 2013

ALFA MIHAILA FRIDMANA OPET NA NAFTNOJ SCENI [vidi](#)

[UPRAVLJANJE DALJINSKIM](#)

[ROSNJEFT:DRESS CODE](#)

[TRGOVCI: OPCIJE NAFTI](#)

[KINA: BROJKE GOVORE](#)

[USKORO GUBI MONOPOL](#)

[ISTA FORMULA I KINI](#)

[TAP ILI NABUCCO?](#)

[INA: OTPUSTANJA?](#)

MOSKVA – Alfa grupa milijardera Mihaila Fridmana investiraće najmanje 20 milijardi dolara u globalne naftne i gasne projekte preko novog fonda - „aktivnog finansijskog investitora, ali ne i operatera“. Njegov savetodavni odbor, pod komandom Stana Poloveca, činiće vrhunski naftni menadžeri, uključujući ex-BP izvršnog direktora Lorda Brownea, kao i Andrew Gould (CEO BG Group i pre toga Schlumbergera) i Jim Hackett (CEO Anadarko Petroleum).

Njegov savetodavni odbor, pod komandom Stana Poloveca, činiće vrhunski naftni menadžeri, uključujući ex-BP izvršnog direktora Lorda Brownea, kao i Andrew Gould (CEO BG Group i pre toga Schlumbergera) i Jim Hackett (CEO Anadarko Petroleum).

Fondom L1 Energy rukovodiće

German Kan, Fridmanov partner i gro sredstava povučiće od zarade koju je Alfa ostvarila prodajom u martu Rosnjeftu svoje četvrtine udela u kompaniji TNK-BP za 14 milijardi dolara.

Reuters

OSLO – Naftne i gasne kompanije počele su da prebacuju kontrolne deskove sa nekih od offshore platformi u kancelarije na kopnu kako bi smanjili troškove i povečali efikasnost, što je izazvalo reakcije sindikata koji tvrde da se ovim ugrožava bezbednosti poslova, piše 18. Juna

Reuters. Neke naftne kompanije već nadgledaju uživo platforme za kopna i odatle asistiraju offshore posadi. Takođe daljinski kontrolišu male platforme bez ljudi i podmorske proizvodne jedinice. Sada tu praksu uvode u kontroli rada većih platformi sa radnicima, a eksperimentalni poligon je Norveška. Eksperimentalni lider je BP, koji je premestio kontrolu naftnih i gasnih izvora polja Valhall u Severnom moru u svoje sedište u Stavangeru, nekih 350 km dalje.

PREŠLI SMO ZAJEDNO NA HILJADE KILOMETARA,
KRETALI I VRAČALI SE SA STOTINA PUTOVANJA,
GODINAMA SE SRETALI NA SVAKOM PUTU.

I DALJE SMO TU. SA NAJVЕЌOM MREŽOM BENZINSKIH STANICA,
EURO KVALITETOM I ODLIČNIM CENAMA GORIVA.
KUDA GOD KRENEŠ, NIS PETROL JE UVEK TAMO GDE I TI.

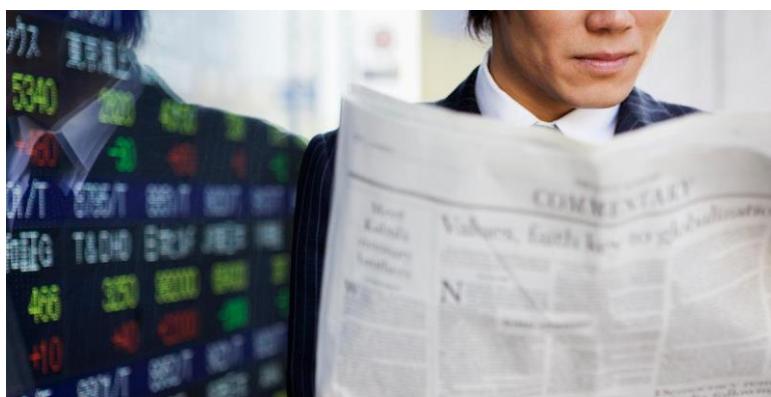
odažava godine i figuru tela, prikrivajući nepravilnosti (tela) i naglašavajući prednosti". Muškarci ne bi trebalo da nose isto odelo duže od dva dana u nizu. Cipele od krokodila treba da ostanu kod kuće. Predstavnica kompanije objasnila je za **WSJ** da je kodeks oblaćenja urađen u skladu sa najboljom praksom u svetu. Njujorški dnevnik sarkastično navodi da nema u izveštaju reči da li je dozvoljeno nošenje majice sa likom Uga Čaveza, kakvu je na sebi imao čelnik kompanije Igor Sečin tokom prošlogodišnje posete Venecueli.

MOSKVA – Rosneft kupuje 69 miliona deonica italijanskog prerađivača nafte Saras za 95 miliona evra, saopšteno je 18. juna iz ruske kompanije. Posle toga Rosneft će uvećati svoj udeo na 21% korporativnog kapitala Sarasa. **Natural Gas Europe** prenosi da bi Rosneft i Saras mogli kupiti mrežu benzinskih stanica Royal Dutch Shella u Italiji. Saras kontoliše skoro 15% italijanskih prerađivačkih kapaciteta.

OSLO – Norveški Statoil pronašao je ležište lake, visoko kvalitetne nafte u bazenu Flemish Pass, od obala kanadskog Njufaundlenda. Iz kompanije je saopšteno da je rano za procene potencijala polja, ali da je događaj veoma ohrabrujući. **Norway Post**

MOSKVA – Najveći svetski proizvođač nafte, Rosneft, objavio je strogi dress code koji su njegovi zaposleni dužni da slede, prenosi **Wall Street Journal**. Zaposleni su obavezni da slede četiri različita tipa odevanja, zavisno od prilike. Na spisku "ne sme" za muškarce nalazi se, između ostalog, duga kosa, bele čarape, crna kravata ... Kod žena, "haljina treba da

ŽENEVA/LONDON – Vodeće naftne i enegetske trgovачke firme počele su da diverzifikuju poslove trgovinom hranom i metalima, investirajući pri tom i u lučke kapacitete. One kopiraju

strategiju koju je počeo Glencore Xstrara kako bi izbegao preveliki oslonac na naftu, piše **Reuters**. Naftni trgovaci giganti Vitol i Mercuria su u proteklih 18 meseci angažovali eksperte za trgovinu prehrambenim proizvodima, dok su Gunvor i Mercuria zaposlili specijaliste za metal i prvi put počeli trgovanje tom robom.

PEKING - China Petrochemical Corp., poznata kao Sinopec Group, je u preliminarnim razgovorima o istraživanju nafte i gasa od severozapadnih obala Islanda, piše u utorak državni **China Daily** pozivajući se na neimenovan izvor iz Sinopec-a.

MOSKVA – Rusija postepeno uvećava izvoz nafte u Kinu, pa u Aziju sada ide petina njenog izvoza sirove nafte, što **Reuters** naziva strateškim zaokretom Kremlja radi smanjenja zavisnosti od slabog i zasićenog evropskog tržišta. Izvoz ruske nafte u Kinu u periodu juli-septembar uvećaće se za 13%, pokazuju brodararski hodogrami u koje je agencija u utorak imala uvid. Ukupno sa isporukama u pacifičku luku Kozmino, Rusija će izvoziti oko 750.000 barela dnevno u Aziju, ili 17% od ukupnog izvoza od 4,4 miliona barela na dan. Ovaj zakoret praćen je postepenim jačanjem cene ruskog Urala za evropske potrošače, koji su decenijama dobijali ruski brend po diskontnoj ceni u odnosu na Brent. U poslednjih par godina ta razlika je nestala, što dodatno otežava situaciju evropskim rafinerijama, usmerenim na Ural. Trgovci očekuju da isporuke Kini porastu na 17 miliona tona u 2014, a moguće 20 mt do 2015, ravno izvozu u Nemačku, vodećeg pojedinačnog kupca ruske nafte.

ATINA – Grčka je pred dogovorom sa SOCAR-om da toj azerbejdžanskoj kompaniji proda 66% gasne distributivne kompanije DESFA za 400 miliona evra, prenosi 19. juna **Russia Today (RT)** vest **Reutersa**. Privatizaciona agencija bi mogla pre kraja ove nedelje da odobri taj posao. SOCAR je jedini dao ponudu za ovu podfirmu grčke gasne kompanije DEPA, jer su ruski Sintez i grčko-češka PPF-Terna ranije odustali od ponude. Atina

očekuje da bi prodaja Desfe Socaru uvećala mogućnost da Trans-jadranski gasovod (TAP) dobije posao transportera azerbejdžanskog gasa u Evropu.

MOSKVA – Rusija odlaže realizaciju plana o privlačenju 50 mlrd. dolara u pet godina prodajom dela državnog vlasništva u Rosneftu, Sberbanku i VTB-u, objavio je u ponedeljak moskovski poslovnjak **Vedomosti**. List piše da će vlada iduće nedelje razmotriti novi plan i da nije verovatno da će prodaja 19,5% Rosnefta biti kompletirana pre 2016.

FORNEBU (NORVEŠKA) - Svetska potrošnja nafte dostići će vrhunac oko 2030. godine i neće premašiti 100 miliona barela na dan do 2040, stoji u godišnjem pregledu tržišta koji je objavio Statoil. Glavni ekonomista kompanije Eirik Waerness rekao je novinarima da će fosilna goriva opstati, a da će potrošnja prirodnog gasa najviše da raste, dok će potražnja nafte dostići špic oko 2030.

LONDON – Predsednik Meksika Enrique Pena Nieto rekao je da je uveren da će Kongres do kraja godine okončati 75 godina dug monopol nacionalne kompanije Pemex na poslove istraživanja i

proizvodnje nafte u toj zemlji, otvarajući taj resurs inostranim kolosima poput Exxon Mobila i Shella. Prema modelu koji je Penjina vladajuća koalicija ponudila na usvajanje Kongresu u kome ima većinu, Pemex će razvijati neka polja, dok će ostala biti data na eksploraciju inostranim i privatnim kompanijama. Penja je u intervjuu u Londonu kazao da Pemex nema finansijske kapacitete da bude na svakom frontu energetske proizvodnje. On je dodao da

će njegova partija poslati predlog zakona kongresu do septembra. Meksiko je pre 75 godina nacionalizovao naftnu privredu. **Bloomberg**

BAKU – Ministar nafte Irana Alireza Nikzad-Rabar demantovao je da njegova zemlja razgovara sa Rusijom o prodaji svoje sirove nafte severnom susedu, objavljuje u sredu agencija **ISNA**. Komentarišući vest koju je objavila iranska agencija **Mehr** u utorak – o navodnom predlogu Rusije Teheranu da uvozi iransku sirovu naftu, Nikzad-Rabar je rekao da nema infrastrukture kojom bi se iranska nafta mogla transportovati do Kaspijskog mora. Agencija **Trend**, međutim piše da je Rusija ranije predložila Teheranu

gradnju naftovoda kojom bi se nafta iz južnih iranskih polja transportovaa do Kaspijskog mora, a odatle tankerima do ruskih naftnih terminala.

PRIRODNI GAS

MOSKVA – Gaspromov odbor direktora nije u utorak doneo finalnu investicionu odluku o razvoju gigantskog gasnog polja Štokman, već je saopšteno da će nastaviti sa optimizacijom ovog projekta sa planom da kompletira nacrte i istraživačke radove za pomorske instalacije i morsku luku do kraja 2013., ili početkom 2014. godine, objavljuje 18. juna **RIA Novosti**. Agencija poteća da je zamenik izvršnog direktora Gasproma Andrej Kruglov rekao krajem maja da kompanija razmatra da odloči razvoj ovog polja „budućim generacijama“ i umesto toga usmeri sredstva na projekat Južno Kirinskoje na Sahalinu.

MOSKVA – Gasprom ne planira da veže cene gasa koji u dugoročnim ugovorima bude izvozio u Kinu za spot cene tog energenta u SAD, saopšto je u sredu čelnik ruske kompanije Aleksej Miler, pošto se dan ranije sastao sa predsednikom kineske korpora ije CNPC Žu Čipingom. U saopštenju Gasproma se navodi da su njih dvojica razgovarali o dugoročnom sporazmu, „koji se očekuje da bude potpisano do kraja ove godine“. Prošle nedelje, čelnik Gasprom Eksporta Aleksandar Medvedev je rekao da je formula za cenu gase jedino nerezeno

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

SRBIJAGAS

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

pitanje na putu dogovora sa CNPC-om. **Platts**

VARŠAVA – Poljska ubrzala radove na LNG terminalu u baltičkoj luci Swinoujście i očekuje da će 2015. početi da prima prve tankere sa utečnjениm gasom iz Katara i drugih zemalja, rekao je za

Reuters u pondeljak čelnik terminalnog operatera Polskie LNG. Prema planu, 662 miliona dolara skup terminal trebalo je da bude završen u drugoj polovini 2014. i da prima isporuke od 2015. Klauzulom „preuzmi ili plati“ poljska gasna kompanija PGNiG moraće da plaća Kataru za ugovoren LNG bez obzira da li je terminal spreman, ili ne. Terminal kapaciteta 5 milijardi kubika

gasa godišnje treba da pomogne Poljskoj da smanji zavisnost od uvoza ruskog gasa, piše agencija.

KIJEV – Vlada Ukrajine je ugovorila drugi projekat eksploatacije gasnih škriljaca sa američkim Chevronom i dgovara drugi energetski posao sa konzorcijumom predvođenim Exxon Mobil-om, saopštio je ministar energije Eduard Stavicki. Prema ukrajinskim zakonima, ugovor o eksploataciji gasnih škriljaca moraju da odobre lokalne vlasti gde se nalazi polje Oleska, na zapadu zemlje. **Reuters**

BEČ - Projekat gasovoda Nabucco West dobio je završnu političku podršku predsednika Austrije, Mađarske, Rumunije i Bugarske. Oni su zajednički zatražili od Azerbejdžana da odabere Nabucco za transport gase sa polja Shah Deniz II do Evrope, objavio je austrijski predsednik Heinz Fischer. Pre toga je konkurenčki Transjadranski gasovod (TAP) takođe dobio političku podršku Italije, Albanije i Grčke, ali i Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Očekuje se da će konzorcijum projekta Shah Deniz II do kraja juna objaviti koji je gasovod izabran za transport njihovog gase do Evrope, javlja novinska agencija **UPI**.

FALKANHAGEN (NEMAČKA) – Nemački E.ON obavio je prvo testiranje injektiranja vodonika u gasovodnu distributivnu mrežu u nemačkom gradu Falkenhagenu. Za vreme trosatnog testa,

E.ON-ova jedinica Power-to-Gas (P2G) proizvela je 160 m^3 vodonika koji je injektiran u distributivni sistem. Time je vodonik postao deo energetskog miksa i može se koristiti za proizvodnju struje ili topotne energije. E.ON planira pogon u Falkenhagenu pustiti u komercijalni rad do kraja avgusta, posle čega će se od viška struje iz obnovljivih izvora proizvoditi oko $360 \text{ m}^3/\text{h}$

vodonika,javlja *Budapest Business Journal*.

ST. PETERSBURG –Enel potpisuje u petak neobavezujući memorandum o prodaji svoje elektrane Marcinelle u Belgiji Gaspromu za „ne manje od 200 miliona evra“, rekao je CEO italijanske kompanije Fulvio Conti. Ugovor može biti potписан u septembru ili oktobru, dodao je on. *WSJ*

REGION JI EVROPE

ZAGREB – Hrvatska INA namerava prvi put da sproveđe program zbrinjavanja viška radnika, saznaje *Novi list*. Radi se o oko 200 zaposlenih, kojima uprava namerva da podeli poslovno uslovljene otkaze ugovora o radu. Predlog uprave je, prema izvorima riječkog lista, već odbilo Radničko veće Ine. Otpremnine u Ini prema kolektivnom ugovoru iznose 60 odsto bruto plate po godini radnog staža. Inače, prosečna plata u Ini za prošlu godinu iznosila je 10.508 kuna, a INA Grupa imala je 13.854 zaposlenih.

ZAGREB – Uprava Ine odobrila je pokretanje pilot projekta 'model poduzetnika' na 20 benzinskih stanica, saopšteno je iz kompanije. U ovom modelu, kompanija zadržava vlasništvo nad svom maloprodajnom imovinom uključujući koncesiju, imovinu, objekte, infrastrukturu i robu, dok preduzetnik upravlja tim resursima, kao i svojim timom na benzinskoj stanici, za naknadu dogovorenou s Inom, objašnjava se u saopštenju. [Poslovni.hr](#)

ЗА ЕФИКАСНИЈЕ И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да подносите ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедуре и повећање ефикасности у раду.

pksca@pks.rs

www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

www.pks.rs

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

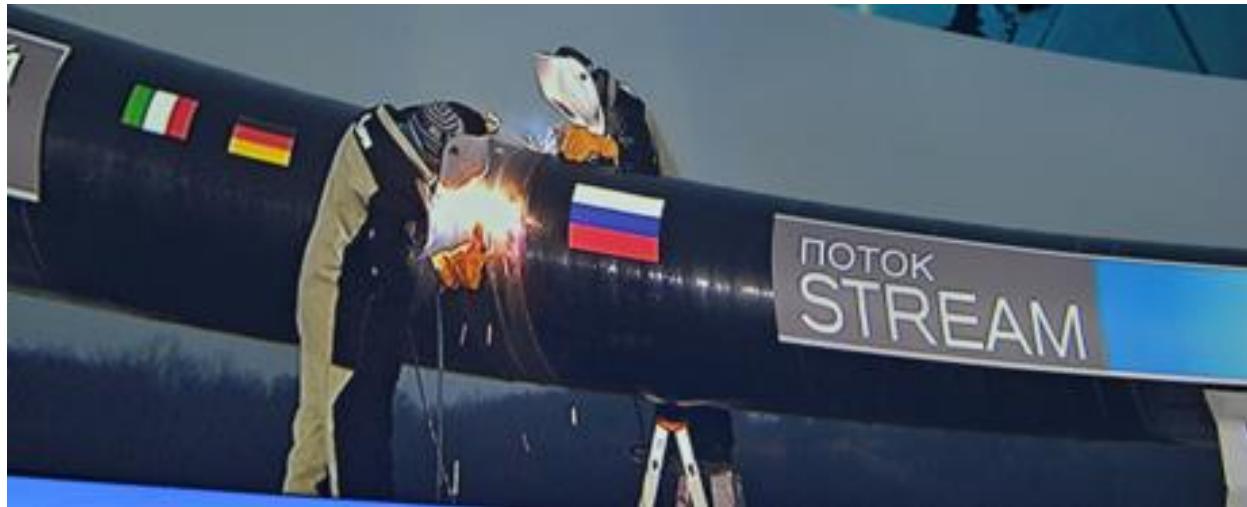
www.pks.rs

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

СРПСКЕ
КОМОРО
ПРИВРЕДНЕ

BANJA LUKA - Predstavnici vlasti Republike Srpske i Gasproma potpisali su 14. juna u Banja Luci Mapu puta o izgradnji kraka gasovoda Južni tok kroz ovaj entitet, kao i gasne elektrane u sklopu istog projekta. Kako navode u vlasti RS, krak gasovoda bi u BiH preko Srbije trebalo da uđe na području Bijeljine. Još se razmatra buduća trasa, ali i čvorište za Federaciju BiH, kazali su u ministarstvu. Predsednik RS Milorad Dodik je rekao na press konferenciji da je „danas iz Gasproma stigla vest da će gas za BiH i Republiku Srpsku biti jeftiniji za 13 odsto, računajući retroaktivno od marta ove godine. [Kapital.ba](#)

BANJALUKA - Početkom 2015. godine trebalo bi da počne izgradnja kraka gasovoda Južni tok kroz Bosnu i Hercegovinu, dok bi formiranje zajedničke kompanije iz Republike Srpske i Gasproma trebalo da bude krajem ove ili početkom naredne godine, izjavio je 17. Juna vršilac dužnosti kompanije Gas Res Slobodan Puhalac. [Kapital.ba](#)